

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И СТРОИТЕЛСТВО
град Търговище, п.к.7700,
ул. Александър Стамболийски № 27
тел.:060164941;
e-mail: info-2500603@edu.mon.bg; <http://www.pges-tg.com>

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕСИСЛАВА СЛАВОВА

Директор на ПГ по ЕС гр. Търговище

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ**

2025/2026 учебна година

Изработена е на основание чл. 263, т. 9 от Закона за предучилищното и училищно образование

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Необходимост от училищна програма;
2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадането на ученици;
3. Анализ:
 - 3.1. Силни страни
 - 3.2. Слаби страни
 - 3.3. Възможности
 - 3.4. Заплахи
4. Целева група;
5. Стратегически въпрос;
6. Цели на Училищната програма;
7. Задачи и дейности за постигането им;
8. Заключение;

Настоящата програма е изготвена в съответствие с разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващо образование. Програмата е насочена към осигуряване на равни възможности за всички деца и ученици, независимо от техния социален, етнически или културен произход, както и към изграждане на училищна среда, която подкрепя и насърчава приобщаването.

Всеки гражданин на Република България има законово гарантирано право на равен достъп до образователната система и възможност да се развива чрез образование, съобразено с неговите индивидуални потребности, интереси и потенциал. Образованието е основен фактор за социализация, личностно развитие и успешна професионална реализация, затова училището е длъжно да предоставя условия за пълноценно участие и качествено обучение на всички ученици.

Образователната интеграция е ключов елемент в този процес. Тя изисква целенасочени мерки за включване на децата и учениците от уязвимите групи в общия образователен процес, като същевременно гарантира запазване на тяхната културна идентичност. Интеграцията изключва всякакви форми на сегрегация или авто-сегрегация, както и практики на асимиляция, извършвани против волята на учениците или техните родители.

Програмата има за задача да:

- ✓ осигури подкрепяща училищна среда, която да стимулира равнопоставеното участие на всички ученици;
- ✓ съдейства за намаляване на риска от отпадане от образователната система чрез превантивни и корективни мерки;
- ✓ насърчава межкултурния диалог и толерантността между учениците от различни етнически и социални групи;
- ✓ подпомага съхраняването и развитието на културната идентичност на всяка общност;
- ✓ създава условия за повишаване на мотивацията за учене чрез разнообразни педагогически подходи и форми на подкрепа.

По този начин училището се стреми да бъде не само образователна институция, но и общност на равенство, подкрепа и уважение към различията, в която всеки ученик получава възможност да развие своите умения и да реализира своя потенциал.

1. Необходимост от училищна програма

- ❖ **Систематизиране на дейностите** – необходимо е въвеждане на ясна и целенасочена система за работа, която да гарантира равни възможности за всички ученици, особено за тези от уязвими групи. Чрез училищната програма ще се създаде устойчив механизъм за планиране, координиране и проследяване на дейностите в тази област.
- ❖ **Отговор на новите предизвикателства** – съвременното общество изисква училището да бъде адаптивно и гъвкаво в подхода си към различните образователни потребности. Програмата ще осигури готовност за посрещане на нови ситуации, свързани с приобщаването и интеграцията на ученици от различни социални, културни и етнически общности.
- ❖ **Превенция на изключването и отпадането от училище** – чрез програмата ще се създадат условия за по-добро обхващане, задържане и мотивиране на учениците в образователния процес, като се намалят рисковете от отпадане поради социални или културни причини.

- ❖ **Подобряване на училищния климат** – прилагането на програмата ще допринесе за изграждане на приобщаваща училищна среда, основана на толерантност, уважение към различията и сътрудничество между ученици, учители и родители.

2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Програмата се основава на визията на **Професионална гимназия по електротехника и строителство – гр. Търговище** като училище, което поставя в центъра на своята дейност грижата за всеки ученик и създаването на приобщаваща, сигурна и мотивираща образователна среда.

Училището се стреми да осигури:

- ❖ **Ефективна и навременна подкрепа** – чрез индивидуален подход към учениците в риск, идентифициране на техните потребности и предоставяне на целенасочена педагогическа, психологическа и социална подкрепа;
- ❖ **Качествено образование за всички** – независимо от социален произход, етническа принадлежност, културна идентичност или религиозна принадлежност, всеки ученик трябва да има равен достъп до обучение и възможности за личностно развитие;
- ❖ **Достъпност и равнопоставеност** – премахване на бариери пред обучението чрез въвеждане на гъвкави форми и методи на преподаване, насочени към мотивиране на учениците и тяхното активно включване в училищния живот;
- ❖ **Превенция на отпадането** – чрез създаване на условия, които да повишават интереса към ученето, изграждане на връзка между училището, семейството и общността, както и чрез активно участие на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности.

Визията на гимназията е свързана с убеждението, че всяко дете може да успее, когато получи необходимата подкрепа, внимание и възможности. Училището е призвано да бъде място за израстване, където учениците не само получават знания, но и изграждат увереност, социални умения и готовност за бъдеща реализация.

3. Анализ

3.1. Силни страни

Професионална гимназия по електротехника и строителство гр.Търговище разполага с редица предимства, които създават благоприятна среда за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците. Сред тях се открояват:

- ❖ високо квалифицирани и мотивирани учители, които прилагат съвременни и интерактивни методи на преподаване, включително ефективно използване на информационни и комуникационни технологии;
- ❖ наличието на разнообразни извънкласни дейности, които дават възможност на учениците да изявяват своите таланти и интереси;
- ❖ изграждането на приятелска и подкрепяща училищна среда, която насърчава взаимното уважение и сътрудничество;
- ❖ много добра материална база, включително общежитие, което предоставя допълнителни възможности за ученици от различни населени места;
- ❖ активно участие в национални и международни проекти, което допринася за модернизирание на учебната среда и прилагане на добри практики;

- ❖ системна работа по дейности, свързани с предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

3.2. Слаби страни

Наред със силните страни съществуват и някои затруднения, които възпрепятстват пълното постигане на целите. Сред тях са:

- ❖ недостатъчно ефективна връзка между училището и родителите, което ограничава възможностите за навременна превенция на проблеми;
- ❖ слаба активност и недостатъчна роля на ученическото самоуправление при реализиране на инициативи за приобщаване и равни възможности;
- ❖ висок брой извинени и неизвинени отсъствия, като тенденцията е този брой да нараства всяка година.

3.3. Възможности

Пред училището стоят редица възможности за развитие и усъвършенстване на дейностите по приобщаващо образование, като например:

- ❖ участие в проектни предложения и програми, които финансират превантивни мерки за равни възможности и подкрепа на ученици от уязвими групи;
- ❖ въвеждане на нови и по-ефективни форми за ангажиране на родителите в училищния живот;
- ❖ увеличаване на броя на спортните групи и занимания, които да подпомогнат здравословния начин на живот и социализацията;
- ❖ разширяване на извънкласните дейности и занимания по интереси, които мотивират учениците за активно включване;
- ❖ по-тясно сътрудничество с институции и организации извън училище за осигуряване на подкрепяща среда.

3.4. Заплахи

Съществуват и външни фактори, които могат да възпрепятстват пълноценното реализиране на визията и целите на училището, а именно:

- ❖ недостатъчна ангажираност и грижа от страна на част от родителите;
- ❖ нисък жизнен стандарт и социални затруднения на семействата, което влияе върху образователната мотивация на учениците;
- ❖ негативно влияние на приятелската среда извън училище и рисковете, свързани с „улицата“;
- ❖ липсата на достатъчно подкрепяща среда в общността около училището;
- ❖ миграционни процеси, които водят до честа смяна на местопребиваването и прекъсване на образователния процес.

4. Целева група

Целевата група включва ученици от VIII до XII клас, които попадат в следните уязвими категории:

- ❖ бежанци;
- ❖ жертви на насилие;
- ❖ деца, отглеждани от самотни родители или в многодетни семейства;

8. Заключение

Настоящата училищна програма има за цел да създаде устойчиви механизми за равен достъп до образование и пълноценно приобщаване на учениците от уязвими групи. Програмата обединява различни подходи, насочени към социалното, образователното и личностното развитие на всяко дете, като се отчита спецификата на индивидуалните потребности и контекста на училищната общност.

Чрез конкретните задачи и дейности се стремим да:

- ✓ осигурим подкрепяща и мултикултурна образователна среда, в която различията се приемат като ценност;
- ✓ развием уникалните таланти и заложи на учениците;
- ✓ мотивираме учениците да продължат образованието си след задължителната училищна възраст;
- ✓ укрепим връзката между училището, семейството и местната общност за постигане на общи цели;
- ✓ преодолеем негативни стереотипи и дискриминационни нагласи, като изградим култура на уважение и сътрудничество.

Успешното прилагане на програмата зависи от активното участие на педагогическите и непедагогическите специалисти, родителите и местната общност. Съвместните усилия на всички заинтересовани страни ще създадат училищна среда, в която всеки ученик, независимо от произхода или социалния си статус, има реална възможност да се развива, да усвоява знания и умения, да изяснява своя потенциал и да се чувства приет и подкрепян. Програмата също така поставя акцент върху развитието на интеркултурната компетентност, социалната отговорност и гражданската активност на учениците, което допринася за формирането на поколение, което уважава различията и работи за общото благо. В дългосрочен план приложението на програмата ще подпомогне изграждането на образователна система, в която равните възможности не са само цел, а реалност за всички деца и младежи.

Настоящата училищна програма е приета с Решение № 12, взето с Протокол № 12/11.09. 2025 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 613/12.09.2025 г.